

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
І АДМІНІСТРУВАННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчально-виховної роботи

Галина ЄВСЄЄВА

2021 року

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ**

спеціальність _____ 051 «Економіка»
(шифр і назва спеціальності)
освітньо-наукова програма _____ «Економіка»
(назва освітньої програми)
освітній ступень _____ доктор філософії
(ступень)
форма навчання _____ денна
(денна, заочна, вечірня)
розробник _____ Ганна НЯМЕЩУК

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Сучасні проблеми міжнародної та національної економіки» є нормативною, входить до циклу дисциплін спеціальної підготовки, та призначена для здобувачів, які здобувають освітній ступінь «доктор філософії» за спеціальністю 051 «Економіка». Навчальна дисципліна «Сучасні проблеми міжнародної та національної економіки» надає методологічні, методичні знання, допомагає сформувати професійні компетентності щодо аналізу, оцінки і прогнозування тенденцій розвитку сучасних проблем міжнародної та національної економіки.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			III	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т. ч:	30		30	
лекції	14		14	
лабораторні роботи				
практичні заняття	16		16	
Самостійна робота, у т. ч:	60		60	
підготовка до аудиторних занять	10		10	
підготовка до контрольних заходів	10		10	
виконання курсового проекту чи роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10		10	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Сучасні проблеми міжнародної та національної економіки» є формування системи знань щодо основних тенденцій розвитку міжнародної економіки, які мають неоднозначну оцінку в сучасних умовах, особливостей їх прояву на національному рівні та наявних ініціатив з ефективного управління.

Завдання дисципліни: формування системного уявлення про основні проблеми міжнародної та національної економік на сучасного етапі глобалізаційного розвитку.

Пререквізити дисципліни. «Дослідження соціально-економічних систем», «Сучасні ІТ-технології в науковій діяльності».

Постреквізити дисципліни: набуті знання та вміння з дисципліни сформуують необхідний інструментарій для подальшого опанування дисциплін, передбачених освітньою програмою циклу вибіркових дисциплін, а також становитимуть фундамент подальшої науково-педагогічної діяльності здобувача освіти.

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Сучасні проблеми міжнародної та національної економіки» є здобуття таких компетентностей.

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності.

ЗК-4. Здатність генерувати нові ідеї.

Спеціальні компетентності.

СК-1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК-6. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням різних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях.

СК-7. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, виявляти лідерські якості та відповідальність під час їх реалізації.

Заплановані результати навчання.

РН-1. Мати теоретичні знання зі сфери дослідження, особливостей розвитку соціально-економічних систем, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН-2. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.

Методи навчання:

- словесні: лекція та обговорення. Проведення лекційних занять: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій; інтерактивні заняття. Обговорення ключових питань лекційного матеріалу в ході практичних занять;

- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація, презентація матеріалу).

- проведення проблемних лекцій, наукових семінарів, майстер-класів, інших видів контактних занять з використанням інтерактивних методів навчання, групової та проектної роботи)

Форми навчання: фронтальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Геополітичний контекст розвитку міжнародної економіки					
Тема 1. Вплив політики протекціонізму на міжнародну економічну динаміку	8	2	2		4
Тема 2. Трансформація ролі глобальних інституцій економічної політики	10	2	2		6
Тема 3. Зростання впливу інституцій східного походження	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 1	26	6	6		14
Змістовий модуль 2. Соціально-економічний контекст сучасного етапу глобалізації					
Тема 4. Загострення регіонально-секторальних асиметрій	12	2	4		6
Тема 5. Дезінтеграційні тенденції сучасності	8	2	2		4
Тема 6. Міграційні процеси та економічні проблеми, які вони породжують	14	4	4		6
Разом за змістовим модулем 2	34	8	10		16
Підготовка до екзамену					30
Усього годин	90	14	16		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кіль-ть годин
1	Тема 1. Вплив політики протекціонізму на міжнародну економічну динаміку	2
2	Тема 2. Трансформація ролі глобальних інституцій економічної політики	2
3	Тема 3. Зростання впливу інституцій східного походження	2
4	Тема 4. Загострення регіонально-секторальних асиметрій	2
5	Тема 5. Дезінтеграційні тенденції сучасності	2
6, 7	Тема 6. Міграційні процеси та економічні проблеми, які вони породжують	4
	Усього годин	14

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кіль-ть годин
1	Тема 1. Вплив політики протекціонізму на міжнародну економічну динаміку	2
2	Тема 2. Трансформація ролі глобальних інституцій економічної політики	2
3	Тема 3. Зростання впливу інституцій східного походження	2
4, 5	Тема 4. Загострення регіонально-секторальних асиметрій	4
6	Тема 5. Дезінтеграційні тенденції сучасності	2
7, 8	Тема 6. Міграційні процеси та економічні проблеми, які вони породжують	4
	Усього годин	16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	10
2	Підготовка до контрольних заходів	10
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях, у т. ч.:	10
	Знайомство із подіями типу «Чорний лебідь» та визначення принципів «Антикрихкості» національних економік	5
	Вплив компаній-«єдинорогів» на динаміку розвитку світового фондового ринку	5
4	Підготовка до екзамену	30
	Усього годин	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення дисципліни використовуються такі методи контролю: усний, письмовий, тестовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Геополітичний контекст розвитку міжнародної економіки

Форма контролю за змістовим модулем 1 – контрольна робота. Контрольна робота складається з 25 тестів. Здобувач отримує 4 бали за кожну правильну відповідь, і 0 балів, якщо відповідь неправильна. Максимальна кількість балів – 100.

Змістовий модуль 2. Соціально-економічний контекст сучасного етапу глобалізації

Форма контролю за змістовим модулем 2 – дослідницька робота на одну з двох тем «Чорний лебідь» та «Антикрихкість» – виявлення прикладів в історії міжнародного економічного розвитку» (на основі дослідження відповідних праць Н.Талеба) або «Секторально-регіональні тенденції розвитку «єдинорогів» та їх подальша капіталізація» (на основі статистичної інформації агенції CBInsight, PricewaterhouseCoopers LLC).

Максимальна кількість балів – 100. Здобувач самостійно аналізує статистичні дані або наукові праці та консультується із викладачем щодо послідовності і логіки викладення матеріалу. Робота оцінюється за наступними критеріями.

1. Своєчасне подання роботи на кафедру – 10 балів; несвоєчасне подання – 0 балів.

2. Зміст роботи – до 50 балів, з них:

- 45 – 50 балів за логічно, послідовно викладений актуальний матеріал роботи, правильні висновки, повне дотримання вимог академічної доброчесності;

- 26 – 44 балів за роботу, тема якої повністю розкрита, повністю дотримано вимог академічної доброчесності, але допущено незначні помилки та неточності в структурі роботи;

- 1 – 25 балів за роботу, зміст якої розкриває тему, повністю дотримано вимог академічної доброчесності, але допущено значні помилки, сформульовано неправильні висновки, порушено структуру роботи, використано застарілі дані, які знижують цінність роботи, але дозволяють, у цілому, оцінити її позитивно.

3. Захист роботи – до 40 балів; з них:

- 38 – 40 балів за повні, правильні відповіді на питання за темою;
- 20 – 37 балів за правильні, але стислі відповіді на питання за темою;
- 0 – 19 балів за неповні або неправильні відповіді.

Екзаменаційна робота складається з 20 тестових завдань.

Студент отримує по 5 балів за правильну відповідь на кожне з 20 тестових питань, або 0 балів в разі неправильної відповіді (максимальна кількість балів за правильні відповіді на всі тестові питання – 100 балів).

Підсумкова оцінка з дисципліни «Сучасні проблеми міжнародної та національної економіки» визначається як середньоарифметична між оцінками за змістовими модулями 1–2 та екзаменаційною.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і здобувача освіти, прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Здобувачі мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок зарахування пропущених занять: пропуски занять реєструються викладачем у навчальному журналі. Кожне пропущене заняття має бути відпрацьоване, що передбачає відпрацювання лекційних та практичних занять методом підготовки реферативної роботи на тему, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених занять. У разі наявності невідпрацьованих пропусків занять аспірант не допускається до складання поточного та підсумкового контролю.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти. Здобувачі мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки, а саме:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;
- надання згоди на перевірку письмових робіт здобувачів на антиплагіат за допомогою відповідного програмного забезпечення.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.д. здобувачі повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Інтеграція України в глобальний соціально-економічний простір : монографія (2019) / НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України» ; Інститут демографії та соціальних досліджень ім. Птухи ; МОН України ; ДННУ «Академія фінансового управління». Київ : КНЕУ, 2019. 287 с.

2. Нямецук Г. (2020). Інтелектуальний ресурс глобальної конкурентоспроможності : монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика». 372 с.
3. Нямецук Г.В. Технологічна революція 4.0 і нові глобальні ринки. Економічний простір. Збірник наукових праць. 2019. № 151. С. 65-76.
4. Талеб Н. Н. (2017). Чорний лебідь. Про (не)ймовірне у реальному житті / Насім Ніколас Талеб; пер. з англ. Микола Климчук. – 2-ге вид. – К. : Наш формат. 392 с.
5. Талеб Н. Н. (2018). Антикрихкість. Про (не)вразливе у реальному житті / пер. з англ. М. Кдимчук ; перекладено за виданням: Taleb N. N. Antifragile. Things that Gain from Disorder. NY, Random House, 2012. Київ : Наш формат, 2018. 400 с.
6. International Bank for Reconstruction and Development. World Bank (2002). *Globalization, Growth, and Poverty*. A World Bank Policy Research Report. Washington – New York: a copublication of the World Bank and Oxford University Press. URL : <http://documents.worldbank.org/curated/en/954071468778196576/pdf/multi0page.pdf>
7. Lesser R., Reeves M., Harnoss Goos J. (2016). Saving globalization and technology from themselves. *BCG Henderson Institute*. URL : <http://www.bcg.com/publications/2016/strategy-globalization-saving-globalization-technology-from-themselves.aspx>

Допоміжна

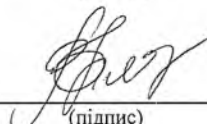
1. Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование : монография (2013) / Д. Лукьяненко, В. Колесов, А. Колот, Я. Столярчук и др. ; под науч. ред. профессоров Д. Лукьяненко, А. Поручника, В. Колесова. Київ : КНЭУ, 2013. 466 с.
2. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності : монографія (2004). / А.С. Філіпенко (кер. авт. кол.), В.С. Будкін, М.А. Дудченко та ін. Київ : Знання України, 2004. 304 с.
3. Нямецук Г.В. (2019). Крихкість як стратегічна проблема глобальних експонентних організацій. *Економічний простір. Збірник наукових праць*. – 2019. - № 152. – С. 29-42.
4. Нямецук Г.В. (2019). Соціально-економічний і геополітичний контексти сучасного етапу розвитку глобальної економіки. *Ринок цінних паперів України*. – 2019. - № 3-4. – С. 51-57.
5. Нямецук Г.В. (2021). Конкурентоспроможність інтелектуальної екосистеми України: інституційно-регуляторний аспект. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. № 2 (74). С. 21-35.
6. Bhattacharya A., Khanna D., Schweizer C., Bijapurkar A. (2017). The New Globalization: Going Beyond the Rhetoric. *BCG Henderson Institute*. URL : <https://www.bcg.com/publications/2017/new-globalization-going-beyond-rhetoric.aspx>
7. Deineka T., Shkurupii O., Zaitsev Y. & eth. (2020). The Problems of Forming the Economic Policy Methodological Paradigm in the Global Transformations and Industry 4.0 Process, *Advances in Economics, Business and Management Research*, III International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2020 (ISC-SAI 2020) : Atlantis press. Vol. 129. P. 159–167.
8. Goos M., Manning A., Salomons A. (2014). Explaining job polarization: routine-biased technological change and offshoring, *American Economic Review*. Vol. 104 (8). P. 2509–2526. URL : http://eprints.lse.ac.uk/59698/1/Manning_Explaining%20job_2016.pdf
9. Pew Research Center (2016). *Public Uncertain, Divided Over America's Place in the World. Growing support for increased defense spending*. URL : <https://www.people-press.org/2016/05/05/public-uncertain-divided-over-americas-place-in-the-world/#perceptions-of-global-threats>

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. ДП «Український інститут промислової власності» (Укрпатент)». URL : <https://ukrpatent.org>

3. A World Bank Group (2020). *Global Economic Prospects. Slow Growth, Policy Challenges*. Washington: World Bank Publications.
URL : <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2020/01/08/january-2020-global-economic-prospects-slow-growth-policy-challenges>
4. Cabinet Office of Japan (2016). *Society 5.0. What is Society 5.0?*
URL : https://www8.cao.go.jp/cstp/english/society5_0/index.html
5. Eurostat (2020). *Intramural R&D expenditure (GERD) by source of funds*. Last update: 24-09-2020. URL : <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>
6. Fortune (2016). *The Unicorn List*. URL : <https://fortune.com/unicorns/>
- GlobalStats. Statcounter (2020). *Mobile Operating System Market Share Worldwide 2009–2019*.
URL : <https://gs.statcounter.com/os-market-share/mobile/worldwide#yearly-2009-2019>
7. International Telecommunication Union (2019). *Measuring digital development. Facts and figures 2019*. Geneva, ITU. 16 p. URL : <https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Documents/facts/FactsFigures2019.pdf>
8. PricewaterhouseCoopers LLC (2021). *Global Top 100 companies by market capitalisation*. URL : <https://mronline.org/wp-content/uploads/>
9. CBInsight (2021). URL : <https://www.cbinsights.com/>
10. Unation Nations (2015). *Sustainable Development Goals*.
URL : <https://www.un.org/sustainabledevelopment/>
11. World Economic Forum (2019). *Policy Pathways for the New Economy. Shaping Economic Policy in the Fourth Industrial Revolution*. Geneva: World Economic Forum.
URL : http://www3.weforum.org/docs/WEF_Policy_Pathways_for_the_New_Economy.pdf

Розробник _____ _____ (Ганна НЯМЕЦЬУК)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ _____ (Юлія ОРЛОВСЬКА)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування
Протокол від «30» серпня 2021 року № 1